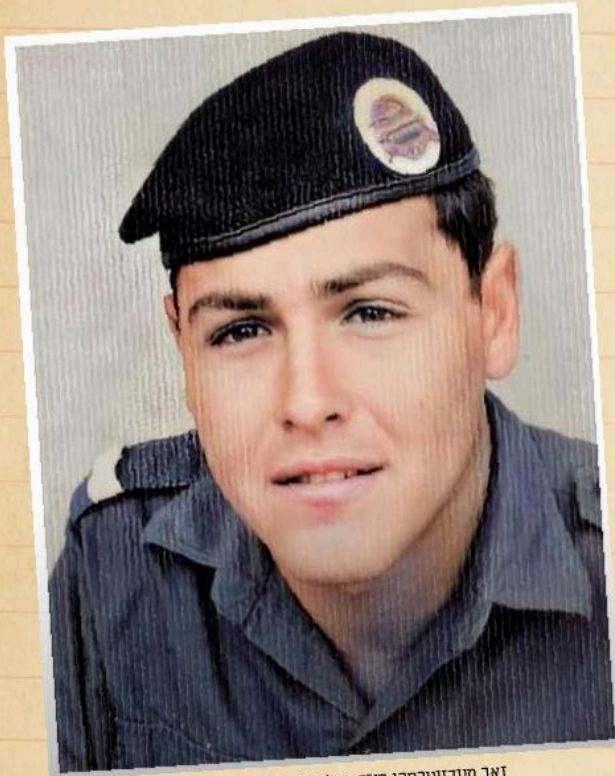

דרישת שלום חיה אחרי 51 שנים, מהאח שנפל במלחמת יום הכיפורים

זאב מינדזיגורסקי הי"ד. צילומים: באדיבות המשפחה

51 שנים אחרי שזאב מינדזיגורסקי הי"ד נפל בחזית סואץ במלחמת יום הכיפורים, קיבל אחיו מצה"ל חפצים אישיים שלו - ובראשם יומן מלחמה שכתב בכל יום, עד שעה לפני נפילתו. אחיינו הרב זאב הראל, הקרוי על שמו, שערך סרט לזכרו, מספר על הגילוי המפתיע

//חגי הוברמן

לנו PRC ואו כיונתי אתם בעזרת צעקות. הצוות היה קצת מבוהל..."
לשאלה כיצד פתאים, אחרי 51 שנה, הם מצאו את הניירת הזו, הסבירה הקצינה שבצה"ל היתה מגמה במהלך השנים שלא להחזיר למשפחות יזמנים אישיים וכדו'. בצה"ל ראו בכך רכוש של הצבא. אבל בשנים האחרונות חלה בצבא למשפחות. "מישהו עשה סדר במחסנים ומצא את החפצים של זאביק ושל עיד לוחמים", מספר הרב זאב הראל, בנו של אבי, ואחיינו של זאב הי"ד, שקרא על שם דודו המנוח. "עכשיו הם במגמה להחזיר את זה למשפחות. זה היתה דרישת שלום חמה ומרגשת מאביק 51 שנה אחרי נפילתו."

את המשפחה זימן כיס שלא ידעו על קיומו. זה היה זימן שבו זאב רשם בצורה מאוד לקונית את מה שעבר עליו בימי הלחימה. ככל הנראה בשביל להזכיר לעצמו אחרי המלחמה את מהלך הקרבות שהוא היה שותף אליהם. בין היתר הוא מציין שם את קרב החווה הסינית: "טנק אחד הצלחתי לחלץ, אבל החזל ירד לו מהזר (הגלגל המנוע שמעל החזל - ח"ה). המשכנו בתנועה עם 5 כלים, כשהגענו ללקקן פנינו צפונה ואז התחיל הקרב. מארב האכזרי והברוטלי ביותר שנפגשתי מעודי. נעקם ביצורים מ-2 הצדדים, וכולם זרים אחד על השני". וברבזוך הוא כותב: "לוחמ"ט הוריד לנו 1 טנק ונגמ"ש. הטנק שלי, הקנה שלו התפוצץ והתותח תע לאחר והרס את הקשר. מול שיה

לפני כחודשיים, קיבל אבי הראל, לשעבר משנה למנכ"ל בנק הפועלים, שיחת טלפון מפתיע מקצינת נפגעים של צה"ל. היא אמרה להראל שיש ברשותם חפצים אישיים של אחיו, זאביק, ושאלה אם הוא מוכן לקבל אותם. אבי, המום ומופתע, השיב מיידית, ללא היסוס, שהוא ישמח מאוד לקבל את החפצים של אחיו. כעבור מספר ימים הגיעה לביתו בכפר-נגים בפתח תקוה קצינת נפגעים, ואיתה מעטפה עם הממצאים. היד שם גלוזית שזאביק קיבל מבני משפחה, שהתרגש כעת לגלות את המכתבים ששלחו לפני 51 שנים. חלק מהמכתבים שעדיין בחיים, אנשים שהיום הם מעל גיל 90, התרגשו לראות את הממצאים.
הי שם גם כמה תמונות, אבל בעיקר הפתיע

מהיום חברי ארגון המורים מקבלים בבנק לאומי את התנאים הטובים ביותר - מבין כל הבנקים.

לפתיחת חשבון התקשרו *5918

תנאי המבצע המלאים והמחייבים בסניפים ובאתר לאומי.

קבלת החפצים מקצינת הנפגעים

צל"ש רמטכ"ל על הצלת הלוחמים

זאב מינדוויטרסקי הי"ד נולד ב"ב באלול תשל"ב (3.9.1952) להוריו משה וצרקה ז"ל, ניצולי שואה. האב משה שגדל בעיר לודז' ברח בשואה לרוסיה, הצטרף לצבא הרוסי, לחם בגרמנים ובין היתר השתתף בכיבוש עיר מגוריו. כשהגיע לשם גילה שכל משפחתו נספתה. במחנות העקורים הכיר את צרקה - נצולת שואה גם היא. השניים התחננו, עלו ארצה והשתקפו בבני ברק. משה, עבד כחייט ובעל חנות בגדים ברחוב רבי עקיבא בבני ברק, מהחייטים המפורסמים בעיר. צרקה ומשה הביאו לעולם שני בנים, הבכור אבי הראל נולד במחנות העקורים. הבן השני זאב נולד בארץ. זאב גדל בבני ברק, למד בבית הספר היסודי מעלות ובתיכון הדתי בבני ברק. היה חניך ומדריך בתנועת הנוער בני עקיבא. אוהב על חברים וחניכים.

בראשית נובמבר 1970 זאב גייס לצה"ל והוצב לחיל השריון. לאחר סיום הטיחות השתלם בקורס מקצועות טנק, למד תותחנות טנקים, עבר קורס מפקדי טנקים, קורס קצינים והשלמה בקורס קציני שריון. בכל הקורסים הועסקו לו צינים גבוהים. בהמשך שירת כקצין בבית הספר לשריון מפקד מגמת תותחנות (מג"ח) טנקי פטון.

מלחמת יום-הכיפורים מצאה אותו ואת חזירתו בחזית הדרום, בסני, לשם הוטס כדי לתגבר את הכוחות שהיו שם. הוא כיהן כסמ"פ (סגן מפקד פלוגה) בחטיבה 14.

זאב שרד את הקרב הקשה בחווה הסינית, למרות שנתחם הטנק שלו נפגע. הוא המשיך את הלחימה תוך שהוא משתמש במקלעים. ניצב בדיומס ברטי אוחזין, שבזמן המלחמה היה ותחן בטנק שזאב פיקד עליו, תיאר כיצד במסגרת המלחמה הוא נלחם בכוחות קומנדו מצרים וגרם אבדות רבות לאוייב. בין היתר הצליח להדוף ולפגוע בכוחות קומנדו שטיפסו על הטנק שלו, והדף אותם בעזרת רימונים ועוזי קצר קנה.

בגמר הקרב זאב וטנק נוסף התנדבו להיכנס לשטח ולחלץ פצועים משם. כשחזרו חזרה גילו ששכחו בשטח קצין שהיה פצוע קשה. זאב התנדב לחזור שוב עם הטנק היחיד, למרות שהשטח היה עדיין מטווח. הוא חילץ את הפצוע והציל את חייו. כמה וכמה לוחמים אחרים העידו, שבמהלך הקרבת הציל את חייהם.

למחרת הקרב על החווה הסינית, בהושעא רבה, 17 באוקטובר 1973, עלה הטנק שלו על מוקש. על אף האש הארטילרית, שניתכה על המקום, ירד מהטנק כדי לבדוק אפשרות חילוץ - ואז נפגע ונפל. הובא לקיסריה זמנית בקיסרין בארץ.

אחרי המלחמה הוענק לו צל"ש רמטכ"ל - אותו קיבלו הוריו - על מעשה ההצלה שלו.

כשנכנסו קצינים לחנות בבני ברק להודיע על כך שזאביק נהרג, הציע רופא צבאי לאבי משה לקבל זריקת הרגעה. אבל דווקא משה הרגיע אותו ואמר שהוא "לא רוצה לאבד את הכאב שכרוך באובדן בן". הנער שאיבד את הוריו ואחיו בשואה הפך גם לאב שכול.

במשך השנים ההורים המשיכו את החיים בשצמחה. הבית היה תמיד פתוח לאורחים, אבל הכאב הורגש. סתתא היתה בכל שבוע שלה לקבר.

9 שנים אחרי נפילת זאב, נולד לאח אברהם בן, שקיבל את שם הודו - זאב, כיום הרב זאב הראל. הרב זאב הראל, בן 43, גדל בבני ברק, למד בישיבה התיכונית קרית הרצוג, בהמשך בישיבת תורת חיים בנוש קטיף. "הדמות של זאב הולכת איתי מאז שאני זוכר את עצמי, ומאז שאני ליד כל שנה האזכרה בבית העלמין וימי הזכרון היא חלק מנוף חיי".

על הזימון הוא מספר: "שיכתבנו את הזימון ונתנו לתותחן של הטנק שלו ניצב בקימוס ברטי אוחזין שגם כתב ספר על קרב החווה הסינית בשם 'נשארנו שם' לעיני כימון. הוא ממש התרגש לקרוא על הקרבות מהזווית של זאביק ועד יותר התרגש לגלות לנו שהשורות

בין היתר הוא מציין את קרב החווה הסינית: "טנק אחד הצלחתי לחלץ, אבל הזחל ירד לו מהור (הגלגל המניע שמעל הזחל - ח"ה). המשכנו בתנועה עם 5 כלים, כשהגענו ללקקו פנינו צפונה ואז התחיל הקרב. מארב האכזרי והברוטלי ביותר שנפגשתי מעודי. טנקים בוערים מ-2 הצדדים, וכולם יורים אחד על השני"

קטעי הזימון וחפצים נוספים

חוגגים עצמאות בשומרון

פסטיק"ל -
פסטיבל עצמאות בשיתוף הקה"ל

במעמד ראש המועצה יוסי דנו ונציגי הקה"ל

מתחם תחנות בסגנון לונה פארק

סדנאות יצירה, קיימות וג'אגלינג ג'ימבורי ומתנפחים

12:00 << מופע קרקס לכל המשפחה

14:00 << סיפורה של מדינה

יא"א אז"ה וא"פ כי"פ

קופי קנה

מסלול למטיבי לכת 90 דק'

יום העצמאות 1.5 ג' אייר

החל מ- 10:30 🕒

ההורים צוקה ומשה מקבלים בשם הבן צלי"ש הרמטכ"ל ממוטה נור

האח אבי הראל מעיין לראשונה אחרי 51 שנה ביומן של אחיו

הרחנתית שזאביק השפיע עליהם במהלך הצבא היתה מאד משמעותית. הוא הראה את הצדדים היפים של היהדות, כך טען. הוא סיפר שבקבות זאביק הוא התחיל לשזור על צום יום כיפור שלפני זה נמנע ממנו, והוא גם הנחיל ערך זה לילדיו, בזכותו של זאביק. חבר אחר סיפר שהניח תפילין בשביל לכבד את עולמו המיוחד של זאביק. "השלמתי את עריכת הסרט. יום האזכרה של זאביק הי"ד, כזכור, הוא הושענא רבה. תכננו מיד אחרי החגים, ביזם שבו עולים לקבר להקרין הקרנת בכורה של הסרט".

מעגל השכול והשמחה אחרי 50 שנה

אבל אז פרצה מלחמת שמונת תורה - והכל השתנה. מספר הרב הראל: "היתה לנו השגחה עליזנה מיוחדת. אשתי היתה בסוף הריונה, לילד שחיכנו מאד אחרי שלוש הפלות. הצירים התחילו בשמונת תורה. היינו אז ביישוב בני דקלים בחבל לכיש. שבענו את הפיצוצים מעזה והתחילו להגיע שמועות עד כמה המצב מורכב.

"הצירים התפתחו במוציא החג. ואז אשתי מקבלת הודעה שאחת החברות הכי טובות שלה איבדה את בעלה. זה היה ההותר לפרסום 'הראשון: מח"ט הנח"ל זיני שטיינברג הי"ד. אשתי, שכזכור איבדה את אביה הרב דן מרצבך, היתה ממש שבורה, חשה שלא יהיה לה פשוט ללדת. בגבריה מדהימה, כתבה לה סכה שטיינברג, אלמנתו של זיני הי"ד, בשעה שבעלה עוד מונח לפניה ועוד לא רואה לגברה, שעליה להתנתק מהאבל, מפני שרומשימה שלה עכשיו להביא חיים לעולם. "כעבור כמה שעות, בלי שידעו שזמזם באותה שעה זיני שטיינברג הובא לקבורה באדמת הר הרצל, הגיע לשלם יוני משה שלנו, שנרשם גם את שמו של זיני וגם את שמו של סבי משה, אבי של זאב. המדהים הוא שיום ההולדת שלו יצא ביזם שבו כל שנה אני עושים את האזכרה של זאביק, מיד אחרי החגים. וכך יש איזה השלמה ש-50 שנה אחרי נפילתו של זאביק, נולד תינוק חדש למשפחה". הקורת הסרט נחתה ליום הויכוחן שעבר. "ההקרנה היתה בפתח תקווה והיתה מרגשת מאוד", מסיים הרב הראל.

הנושא היה רגיש. "לפני שנה וחצי צויינו 50 שנה למלחמת יום הכיפורים וחשבתי שזו הזדמנות מיוחדת לצאת למסע כזה ולעשות סרט לזכור של זאביק. פניתי לאבי ושאלתי אותו אם הוא ירצה לצאת למסע

לשאלה כיצד פתאום, אחרי 51 שנה, הם מצאו את הניירת הזו, הסבירה הקצינה שבצה"ל היתה מגמה במהלך השנים שלא להחזיר למשפחות יומנים אישיים וכדו', אבל עכשיו זה השתנה

בעקבות אחי. אבא שמח מאד. יצאנו למסע שאני, כבמאי, חששתי שאתקשה לעשות סרט ויכרוזו כה רגשי 50 שנה אחרי. אבל נדהמתי לגלות עד כמה הפצע עוד פתוח וקיים. ראיינו חברים של זאביק מהילדות, חברים מהצבא וכאלה שלחמו איתו בקרבות האחרונים. הרבה דמעות נשפכו על הסט. אנשים עדיין ממש חווים את המלחמה כמלא עוזה. גם לאבא שלי היה קשה להיזכר אחרי ימי הצילום".

בין היתר סיפרו חברים של זאב - אחד מהם קיבוצניק מהשמר הצעיר - שההשפעה

האחרונות של היזמן נכתבו ממש שעה לפני שזאביק נהרג, בכקר הושענא רבה תשל"ד, 17 לאוקטובר 1973.

מסע זיכרון אחרי 50 שנה

השכול מלווה את המשפחה גם בדור השלישי. בשנת תשס"ד התחתן עם יעל מרצבך, בתו של הרב דן שמואל מרצבך, הנדסאי אדריכלות שתכנן מבנים שונים ובייחוד בתי כנסת ומקוואות רבים, ונהרג בשוגג מירי של כוח צה"ל ליד חברון בי"ד בחשוון תשע"ב, 11 בנובמבר 2011.

"הקמנו את ביתנו בנווה דקלים", הוא מספר. "שם גם נולד הבן הראשון שלנו, הראשון משבעת הילדים, ואז גורשנו מביתנו". תחילה גרו בכני דקלים, ואז עברו לירושלים. הרב הראל היה ראש מדרשת צהר ביד בנימין במשך 10 שנים. משבע השנים האחרונות הוא הרב של אולפנת צביה חפץ חיים.

במקביל לרבנות, נמשך הרב הראל לתחום התקשורת. הוא ניהל את ערוץ הדיבור, ערוץ מאיר, עסק בסרטים דוקומנטרים. בנוסף הוא מכהן כרב של גלריה לאמנות יהודית 'אשיבה' בקיבוץ חולדה ומלווה את הקיבוץ שנים רבות. העיסוק בקולנוע חיבר אותו גם לסיפור המשפחתי. "היום יש לי בית הפקות שיוצר סרטים", הוא מספר. "היה לי רצון במשך השנים להשאיר זכר לדודי שלא זכה להקים משפחה. אבל כל שד סבא וסבתא היי חיים,

האח אבי והאחיו זאב על קברו של זאביק הי"ד - מתוך הסרט

"אחים לנשק" וארגוני המחאה מתכננים להשתלט על הקונגרס הציוני. הם אלה שיבחרו מי יעמוד בראש המוסדות הלאומיים.

ישי פרידמן | 9.4.2025

VISION לביא עולמי LAVI OLAMI

בבחירות הקרובות
מחזקים את המחנה הלאומי
ומחזקים את ישראל

מצביעים
VISION (Platform No. 2)

הקול של קרוביך וחברייך בארה"ב חשוב!
זה הזמן לדאוג שכולם יצביעו VISION

להצבעה סרקו את הברקוד <

רשימת הציונות הדתית VISION
עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל!